

DIARI DE MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY X — DIMECRES 13 JULIOL 1932 — NUM. 2695 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

El "tot o res"

A les peticions que sigui respectat l'Estatut íntegrament, o que siguin reconeguts els drets de Catalunya en la seva integritat, s'ha oposat sovint l'argument que plantejar la qüestió catalana a base del «tot o res», era perjudicar-la.

L'argument té una base d'inquestionable solidesa per la raó que en la realitat un ideal difícilment és assolible en la seva puresa, i si Catalunya ha d'esperar a obtenir el reconeixement fins a assolir-lo íntegrament, correria el perill de passar llargs períodes pràcticament eixores.

Però això no vol dir que el retret sigui just amb referència a l'Estatut i, en general, a la reivindicació catalana.

No és just, perquè defensar l'integritat de l'Estatut o del dret del poble català, no vol dir que reclami per a Catalunya tot el contingut de la seva sobirania, sobladament, alhora i d'una sola vegada. Un dels dictàmens del Tribunal de La Haia conté uns paràgrafs que posen ben en clar la diferència.

Es el del 5 de setembre de 1931, quan diu que la noció jurídica de la sobirania és independent de les obligacions que imposen a l'Estat els lligams internacionals i la cada dia més estreta dependència en què es sol trobar cada un d'ells amb relació als altres. En la seva sentència del 17 d'agost de 1923, ja havia dit: No es pot admetre la idea que la signatura d'un conveni pel qual un Estat s'obligui a fer o a deixar de fer alguna cosa a benefici d'altri, comporti un abandó en la seva sobirania. Tots els convenis dels quals deriven obligacions d'aquesta mena comporten una restricció en l'exercici dels drets sobirans de l'Estat; però el fet de realitzar un conveni és precisament un acte de sobirania.

Aplicats aquests principis al cas de Catalunya, vol dir que Catalunya pot acceptar restriccions a les seves facultats i consentir l'exercici d'algunes a l'Estat espanyol sense minva de la seva sobirania, o, en altres termes, que la qüestió no consisteix que ho hagi de reclamar tot alhora i sense tenir-ho tot hagi de considerar que no ha aconseguit res, sinó en la ben altra cosa que li sigui reconeguda personalitat per a convenir amb l'Estat espanyol quina part del tot al qual té dret assolirà i podrà exercir per si mateixa.

En resum, que el nus del problema està en què Espanya abandoni la línia de conducta empresa per Felip V i reconegui a Catalunya personalitat per poder-s'hi entendre i, no en què Catalunya hagi de reclamar el reconeixement de la totalitat de les seves facultats íntegres alhora.

Voler, per tant, que Espanya s'avingui a reconèixer que Catalunya és un Estat, no té res a veure amb la qüestió del tot o res.

Un dels diputats espanyols, en discutir-se la totalitat de l'Estatut, per dir que era impossible parlar de «pacte» amb Catalunya, digué que no hi havia manera de tractar-hi, perquè no tindria personalitat de regió fins a tant que l'Estatut espanyol la hi hagués atorgada, i això no succeiria fins després que les Corts espanyoles li haguessin concedit un Estatut.

Aquest diputat va tocar el punt viu del conflicte actual, que no consisteix en un regateig d'allò consignat en els articles de l'Estatut, on encaixaria el tot o res, sinó en el fet que Espanya segueix negant-se irreduïblement a reconèixer la personalitat de Catalunya.

Francesc Maspons i Anglasesell

De «Clarís».

NOTES POLITIQUES

La batalla de l'Estatut

Una informació de «La Nau»

La Nau d'ahir publica una informació titulada «Un moment trascendental per a l'Estatut de Catalunya», de la qual són els paràgrafs següents:

«Posats a donar notícies en concret direm que, ahir quan el diputat senyor Nicolau d'Ower, junt amb altres membres de la Junta de l'Ateneu Barcelonès, anà a visitar el President de la Generalitat, senyor Macià, per tal de complimentar-lo i interessar-se per l'adquisició de la Col·lecció Plandiura, fou pregat de restar al despatx del President uns moments més. Sols el senyor Macià i el senyor Nicolau, celebraren una llarga conversa.

Persona que pot estar ben assabentada ens assegura que aquesta entrevista tingué una gran importància pel que fa referència a l'Estatut.

A la tarda el senyor Macià celebrava altres tantes entrevistes amb els diputats senyors Company.—cap de la mi-

noria catalana—Lluhi i Vallescà, i molts altres.

Sembla que el President de la Generalitat volgué recollir amb toia exactitud l'opinió de la representació catalana a les Corts de la República davant el moment actual.

Resultat visible d'aquesta entrevista fou que ahir a la nit el senyor Macià comunicà als seus secretaris polític i particular que no rebria cap visita ni individual ni de comissions, fins a nou avís. Únicament, ha dit, que es permetés l'entrada al seu despatx als diputats a Corts.

També hi ha qui ens assegura que ha fet cursar sengles comunicacions als diputats que formen la Diputació de la Generalitat perquè demà, dimecres, vagin a veure'l per tal d'ésser consultats per un afer de gran importància.

«Entre mig dels rumors que hem recollit en el dia d'avui hi ha el que es dona com a cert que la minoria catalana, el Govern de la República i les fraccions parlamentàries que són més afecies a aquest van a jugar se el tot

per tot i, segons quin sigui el resultat de les sessions d'avui al Congrés, en forma de dictamen o com sigui possible, anar a l'aprovació en bloc de l'Estatut abans de finalitzar l'actual setmana.

L'Estatut que seria sotmès a aquesta sort s'assegura que és el dictamen de la Comissió.

Això es farà per a salvar les tasques parlamentàries de l'obstrucció entrabancadora en què volen sotmetre-la els agraris i altres oposicionistes. Es farà d'acord amb les decisions preses en les darrers Consells de ministres, i seguint les indicacions de la Comissió d'Estatut, de la presidència de les Corts, les suggerències de la minoria catalana, inclús el senyor Macià, i—ací la gran notícia del dia—seguint les suggerències també del senyor Francesc Cambó, el qual, segons opinió de font autoritzada, ha estat i continua mantenint contacte amb el senyor Azaña pel que fa referència a alguns aspectes de l'Estatut.

La tribuna del lector

El primer Municipi de la República

Si la República l'esperàvem tots plena de lleialtat i de justícia, d'una banda ens trobem que la majoria de republicans de més enllà de l'Ebre fan tot el possible per a no voler resoldre el fet i el plet català; aquest procedir no ens ve pas de nou. I, d'altra banda, molts dels republicans d'aquí, s'obliden amb una facilitat sorprenent que solament es pot ésser un bon republicà essent un bon democrata, i que si són catalans-republicans tenen el deure de fer honor als principis liberals. Escrit això, cuidarem a dir que no som derrotistes ni pessimistes; més aviat ens sentim optimistes. Perquè de totes maneres res del que és humà és definitiu i cap error hi ha que amb el temps no sigui rectificable; però, també creiem que en qüestions polítiques, com en tot, el millor i el més interessant és el no equivocar-se. Es guanya temps i prestigi. I això és el que ens convé; poder disposar de prou temps per a fer les coses bé i tenir suficient prestigi per a poder fer-les tal com la moral republicana exigeix.

D'aquesta moral aplicada en diferents malisos a la ciutat nostra, és del que volem parlar. Repelirem ara el que tots ja tenim a la memòria, per exemple: que és una cosa lògica i natural que els homes que avui ocupen els escons de l'Ajuntament, hi són perquè una majoria de mataronins, en conjunció, els hi va portar; el qual, fins aquí, representa una funció netament democràtica. I si examinem serenament les causes i efectes, trobarem que Mataró els hi portà per tal de donar una batzegada a la Monarquia i perquè Mataró volgué reduir i eliminar, dintre el possible, les velles fórmules caciquistes i els homes i organismes en que es recolzaven.

De totes maneres hem de tenir pre-

sent que aquell fet és produït perquè el poble creia fermament que seria possible aplicar els principis democràtics i liberals purs. Que ho tinguin present aquells que tan sovint es preocupen de la confecció de la història: l'any 1931, Mataró es va donar compte de què la democràcia i el liberalisme no havien fracassat encara, i amb fe i bona voluntat, els ciutadans decidiren emprar-los i redimir-los fent triomfar rotundament els homes que defensaven aquells principis. Més tard, però, homes i entitats, gent política i gent del carrer, jugaren tan ingènuament amb les fórmules liberals i democràtiques que, al cap de poc, molts dels coratjosos lluitadors s'havien barrat el pas, portant ensems el descoratjament i la desorientació a moltes bandes, i, tot gràcies a què,—remarqueu-ho—cometeren l'imprudència de descolorir la democràcia, interpretant-la de tan diversa manera, que la pobra es veié obligada a canviar constantment de colors, com els polítics poca soltes i els camaleons.

Perquè a Mataró, lector, cal dir-ho, hem tingut de comptar amb un estol de demagogs, però d'una demagògia inelegant, que, més aviat, ha estat plorana i ha sabut gemegar sempre. Però no ens esperàvem que els nostres demagogs solament ho fossin en l'imaginació llur. Es feien l'il·lusió d'ésser-ne i n'eren la caricatura solament.

Així plantejades les coses, ens trobem amb el cas gairebé tràgic del nostre primer Ajuntament republicà. El cas especialíssim del nostre Ajuntament, diem, és d'aquells que fan època. Es troba compost per homes que treballen amb fe i bona voluntat, gairebé tots, i que, fent honor a la veritat, llur treball ha estat quasi sempre eficaç i pràctic. I si han tingut algun desencert,

poiser ha estat produït per les circumstàncies. Han tingut, però, la vel·leïtat de fer discursos i moltes voltes han decebut fins els addictees.

Altament, una noia característica de ingenuïtat, és que els ben intencionats regidors republicans cregueren servir millor la República no deixant atansar al Municipi els regidors administratius (llavors monàrquics), sense comprendre que als adversaris cal tenir-los ben aprop per a poder-los vigilar i no deixar-los actuar clandestinament. Cal anotar que el títol de regidors administratius ha estat una il·lusió pura, ja que pel que s'ha vist no han tingut gaire interès ni feina a administrar els interessos dels ciutadans que els votaren.

Després d'efectuar l'allunyament dels administratius, tot fou cercar enemics, igual que en els contes de fades. I per a aquest comès, els regidors d'Acció Catalana han vingut servint fins avui el paper de cap de turc.

A cada sessió municipal, quan des dels escons es feia o es fa la revolució, no manca mai una dosi d'improperis per als d'Acció Catalana. Aquests acaten voluntàriament els resultats. I des de fa un any es repeteix indefectiblement la cançó impopular gemegosa. Dijous passat mateix es va repetir altra vegada. Segons la ressenya del DIARI, en llegir-se un dictamen referent a un edifici de la Plaça de Pi i Margall que es vol destinar a grup escolar (idea molt sensata i plausible) un regidor d'Acció Catalana, el senyor Majó, amb l'amistat del qual m'honoro, fent ús del seu dret, demanà que per a millor i detingut estudi quedés vuit dies el projecte damunt la taula. No he de fer cap mena d'aclariment sobre l'actitud de l'amic. Ni he parlat amb ell ni ell ha tingut ocasió, per tant, d'auoritzar el comentari. Parlo doncs per compte propi,

Perfil parlamentari

Expectació

El dia d'ahir transcorregué com un parèntesi. Expectació a Barcelona. Desorientació a Madrid. Converses animades pels passadissos del Congrés. Parlarà Azaña? Els vells radicals es mostraven poc contents del discurs del seu cap polític. Altres, com el senyor Martínez Barrios, creien immediata la crisi i la constitució d'un Govern Lerroux. Fins i tot es retreia una frase tenoresca per a fer més efecte, com si don Alejandro Jós el Comendador que vé a interrompre el sopar (dels governamentals. I, en definitiva, res. L'interrogant anguniós seguí obert. No parlà el senyor Azaña. Ni s'aprovà cap article de l'Estatut. A la nit els ministres quedaren reunits en Consell. Avui... Què passarà avui?

A primera hora de la sessió de la tarda es discutí el contracte amb la Companyia Transatlàntica. Després continuà l'examen de l'article cinquè de l'Estatut. Esmenes dels agraris iguals que les de cada dia. Protestes per la tasca d'obstrucció descarada i inútil que la Presidència no pot evitar. Votacions nominals, també com cada dia, i a tres quarts de nou, a sopar.

A tres quarts d'onze s'obre la sessió per a discutir la Reforma Agrària. Hi hagué diverses intervencions, entre elles una del senyor Balbontin amb unes quantes frases gruixudes i el consabat escàndol per a demostrar que es manté incorruptible el títol de «jaball». S'aprovaren les bases tercera i quarta i a la una de la matinada els representants del país se n'anaren a dormir. A n'aquella hora els ministres seguien reunits en Consell i el senyor Lerroux devia dormir tranquil lamentant a la seva torre de Sant Rafael somniant, potser, en un Govern presidit per ell. Aquest Govern que els radicals cada dia veuen més hipotètic.

Alpha

Saló Parisenc - PERRUQUERIA PER A SENYORES

posa en coneixement del públic que, durant els dies de la FESTA MAJOR, quatre dependents de les millors perruqueries de Barcelona estaran al servei del públic al CARRER DE SANT JOSEP, 52

ACADEMIA DE TALL I CONFECCIÓ

VILARDEBÓ

CLASSES DE DIA I DE NIT

PROFESSORA TITULAR DE L'ACADEMIA «MARTÍ»

RAMBLA DE MENDIZABAL, 16, 2.º, 2.ª-MATARÓ

PERE MORELL i ANGEL ZANNY PINTORS

Pintura decorativa i col·locació de papers pintats
Pintura d'habitacions des de 15 ptes. i empaperar des de 20 ptes.

Sant Isidor, 15, 1.er MATARÓ Fermí Galan, 492

Edicions "Diari de Mataró"

- EXCELSIOR, novel·la per Marçal Trilla i Rostoll Ptes. 4
- ELS ISERN INTIMS, biografia per Lluís Viladevall i Malgà » 1
- HOMES, COSES, POLÈMIQUES, per J. Farran i Mayo-ral, amb un pròleg de Pere Coromines » 5

De venda en totes les llibreries

PIANOLA AEOLIAN

quasi nova, amb rotillos, la venen per 2.000 pessetes.
Radó: Carrer Lladó, 4, 1.er 1.ª - Barcelona.

Propietaris!

A més d'administrar vostres finques, se us proporcionarà la defensa en assumptes judicials relacionats amb la llei d'inquilinat.
J. JULIÀ, Teluan, 75 - Mataró.

Lave sur cheveux
CON "MEDUSA"
JABON DE PETROLIO, perfumado y los tendrá fuertes y hermosos.
Evita la caída, Destruye la caspa
Tubo 2'50 y 4pts.

De venda en farmàcies, perfumeries i drogueries, o a l'exclusiu distribuïdor per aquesta plaça i comarca:

JOSEP CASTANY
MERCERIA
Rambla Mendizabal, 47 MATARÓ

Llegiu el DIARI DE MATARÓ

BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

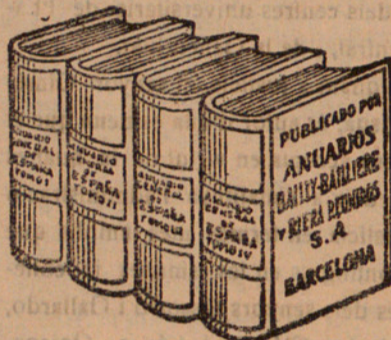
De la Societat IRIS (Melcior de Palau, 25): Obrer els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Carrer d'En Palau, 18): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Gally-Ballière-Riera)
EDICIÓN 1931
Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.000 PÁGINAS
MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS
84 MAPAS EN COLORES
de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC.
SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA
SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo: **CIEN PESETAS**
(franco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ MUCHO

Anuarios Gally-Ballière y Riera Reunidos, S. A.
Enrique Granado, 20 y 22 - BARCELONA

APARELLS I MATERIALS DE RADIO

Venda, instal·lació i reparació de tota classe d'aparells

JOSEP CASTANY

RIERA, 47 MATARÓ

CÒPIES a màquina d'escriure

Traduccions al català — Rapidesa i pulcritut en tots els treballs — Reserva absoluta

Per encàrrecs: **LLIBRERIA ABADAL** - Riera. - Mataró

US INTERESSA LLEGIR EL SETMANARI

CLARIS

Comentari sobre la discussió de l'Estatut a les Corts per F. Maspons i Anglasell

Surt cada dimarts **10 cèntims**

El núm. 9 de CLARIS el trobareu a la Redacció de DIARI DE MATARÓ